

DOWN

AUSTRALISKA NYZEELÄNSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 1 / 2018

FRÅN SYDNEY
TILL BRISBANE
MED BIL

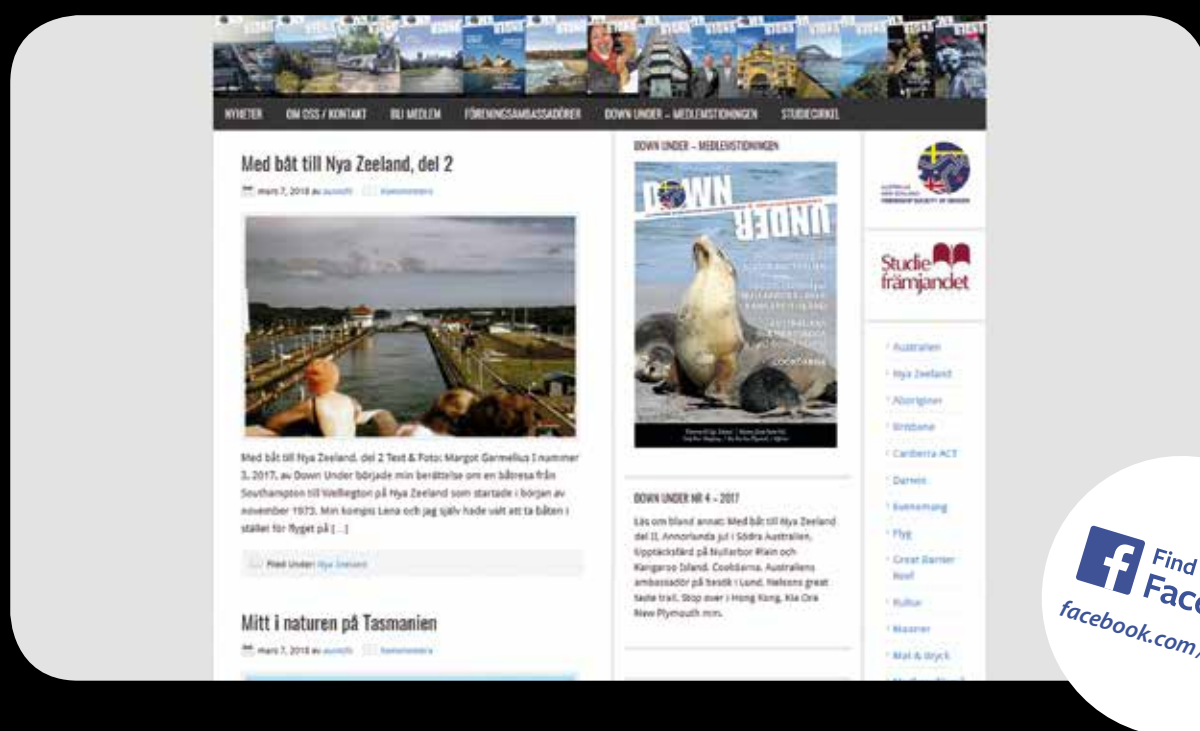
VISIT PACIFIC
2018

ETIOPIEN
– *stop over i
mänsklighetens
vagga*

Båtresor till Nya Zeeland / Att studera i Australien / Äldrevård
Jacinda Ardern / Starta studiecirkel / Nyheter

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem

I AUSTRALISKA NYZEELÄNSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Varmt välkommen till Down Under nummer 1 år 2018. Australiska Nyzeeländska Vänskapsföreningen har inför den här utgåvan bland annat besökt den populära resemessan Visit Pacific som arrangeras av det i år 25-års jubilerande företaget Tour Pacific. Vi säger förstås stort grattis till ägaren, tillika grundaren Lars Jönsson och hans crew. Ni kan läsa mer om mässan längre fram i tidningen. Ett uppskattat inslag i de senaste numren av DU, har varit Margots berättelser om båtresa till Nya Zeeland. I det här numret läser ni den sista och avslutande delen.

Undertecknad tar er med till landet där mänsklighetens resande en gång i tiden började, stop over/jorden runt-biljett till Addis Ababa. En av våra nya medlemmar och skribenter Tina Bergqvist skriver om sin tid som student i Australien. Åsa Duffy berättar om äldrevården på Nya Zeeland. Per Jörgner tar oss med på en bilresa från Sydney till Brisbane med stopp i bland annat Byron Bay. Omslagsbilden pryds av Cape Byron Lighthouse i Byron Bay, en favoritplats för många resenärer Down Under. En uppmaning till alla våra medlemmar är att vi gärna tar emot artiklar om era resor och upplevelser i Australien och Nya Zeeland. Vi är även intresserade av föreläsningar som med fördel kan arrangeras tillsammans med Vänskapsföreningen och Studieförbundet. Tillsammans med den här utgåvan av Down Under kommer ett inbetalningskort för medlemsavgiften år 2018. Vi hoppas att ni vill vara med oss även i år.

Lars Wallin
Chefredaktör

Från Sydney till Brisbane med bil **5**

Visit Pacific 2018 **14**

Etiopien **16**

NNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

ÄLDREVÅRD 13

8 BÅTRESA TILL NYA ZEELAND

STARTA STUDIECIRKEL 18

10 ATT STUDERA I AUSTRALIEN

JACINDA ARDERN 19

12 NYHETER

BLI MEDLEM 19

DOWN UNDER

c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION

Chefredaktör: Lars Wallin
lars.wallin@australien-nyzeeland.se
+46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@australien-nyzeeland.se
+46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@australien-nyzeeland.se
+46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida:
Foto: Lars Wallin

Redaktionen delar ej nödvändigtvis åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch har ordet

Vinter-OS i PyeongChang är avslutat och blev medaljmässigt det bästa någonsin för Sverige med sju guld, sex silver och ett brons. Längre ner i medaljligan kom Australien med två silver och ett brons och Nya Zeeland med två brons. Australien fick exakt den fördelningen också vid vinter-OS i Sotji 2014, medan Nya Zeeland förra gången inte tog en enda medalj. De australiska silvermedaljerna togs av Jarryd Hughes i snowboardcross, Matt Graham i puckelpist och Scotty James i snowboard halfpipe. Bronsmedaljerna för Nya Zeeland togs av Zoi Sadowski Synnot i snowboard big air och Nico Porteous i freestyle halfpipe. Nya Zeeland tog dessutom tre fjärdeplaceringar i skridsko på 5 000 meter herrar, herrarnas lagtävling i förföljelse-lopp på skridskor och i herrarnas freestyle halfpipe.

Lottningen till fotbolls-VM i Ryssland till sommaren resulterade inte i att Australien och Sverige lottades till samma grupp. Australien spelar i grupp C och får i tur och ordning möta Frankrike, Danmark och Peru. Sveriges motståndare i grupp F blir Sydkorea, Tyskland och Mexico. De två bästa lagen i varje grupp går vidare till åttondelsfinaler, men inte heller där kommer Sverige och Australien att mötas, om de nu skulle kvalificera sig för fortsatt spel. Men det ska bli särskilt spännande att följa dessa länder i gruppspelet och förhoppningsvis i slutspelet.

Resor med flyg är ett hett ämne när det gäller aktuella samhällsdebatter. Jordklotet är hotat miljömässigt. Växthuseffekten ökar och kan få förödande konsekvenser om inte snabba, kraftfulla och världsomfattande åtgärder vidtas. Korallreven i Australien är utsatta som en följd av den globala uppvärmningen. Naturvårdsverket rapporterar att flygets klimatpåverkan ökar. Svenskarnas utrikesresor med flyg har mer än fördubblats sedan början av 1990-talet och utsläppen ligger i paritet med utsläppen som all bilkörning i Sverige svarar för. Något måste göras. Flyget måste bli mera miljövänligt och övergå till fossilfritt bränsle. Detta innebär ökade flygpriser, men det måste vi acceptera för att få behålla en någorlunda ren natur. Tyvärr råder inte politisk enighet i denna fråga. Men det har börjat hända saker på det individuella planet. Sålunda har ett antal mer eller mindre kända personer gått ut med att de bojkottar flyget. Nu kommer vi in på vår relation till Oceanien. En sångerska, som hade fått en inbjudan till Nya Zeeland, tackade nej till att komma med hänvisning just till flygets negativa klimatpåverkan. Vad är då alternativet? I ett TV-program redovisades att det skulle ta en

vecka att ta sig från Sverige till Australien med tåg och båt. Med ett miljötänk skulle alltså en fem veckors semesterresa till Australien innebära att två veckor ägnas åt dit- och hemresan, vilket kan tyckas orimligt mycket. Det blir kanske så att framtida resor till Australien och Nya Zeeland åter kommer att ske med båt som på 1960-talet (se artikel om detta på annan plats i tidningen). Personligen är jag för renare flygbränsle och därmed beredd att betala mera för att få ut det mesta av en resa till Oceanien.

Ett glas vin om dagen håller hjärnan i trim. I tidskriften Nature kan man läsa att "ett lågt till måttligt intag av alkohol är förknippat med en lägre risk för demens genom att den glymfatiska rensningen fungerar bättre". Förklaringen skulle vara att det bildas avfallsprodukter då hjärnan arbetar och att hjärnans tvättmaskin – det glymfatiska systemet – transporterar bort de skadliga ämnena, som kan leda till Alzheimers sjukdom eller Parkinson.

Hjärnan rensas när vi sover. Systemet kan skadas av en stroke eller ett trauma, men förbättras av fysisk träning och alkohol i måttliga mängder. Detta leder öskt till Australiens och Nya Zeelands viner. Ett vin som har fått betyget världsklass är rödvinet Rawson's Retreat Shiraz Cabernet 2016 (Australien, 82 kronor), som är generöst med mogna, mörka bär, inslag av mynta och en lätt kryddighet med fin balans. I den näst högsta klassen återfinns bland annat det vita vinet Satellite Sauvignon Blanc 2016 (Nya Zeeland, 89 kronor), som är fräscht och aromatiskt med toner av krusbär, kiwi och nyklippt gräs. Vidare Tim Adams Semillon 2015 (Australien, 159 kronor) – ett vitt vin som är snällt och fuktigt av melon och honung. I samma klass återfinns också Vicar's Choice Sauvignon Blanc 2016 (Nya Zeeland, 59 kronor), Wolf Blass Eaglehawk Cabernet Sauvignon 2016 (Australien, 2016, 59 kronor) och CW Wines WaraWara Cabernet Sauvignon 2016 (Australien, 119 kronor). Det är bara att välja – ett glas vin eller fysisk aktivitet. Jag föredrar (oftast) det senare.

Välkomna till ett nytt år med Vänkskapsföreningen Australien/Nya Zeeland. Vi fortsätter med utgivning av fyra nummer av DownUnder och lika många utgåvor av Medlemsnytt. Dessutom hoppas vi kunna erbjuda temakvällar och komma igång med studiecirklar, men för allt detta är vi beroende av våra medlemmar. Så välkomna med era artiklar, förslag till föreläsningar och andra aktiviteter. ★

FRÅN SYDNEY TILL BRISBANE MED BIL

Text & Foto: Per Jörgner

Hösten 2017 åkte min fru Titti och jag jorden runt. Vi flög västerut från Göteborg och besökte Söderhavet, Nya Zeeland, Australien och Thailand. Den här artikeln skildrar vår resa med hyrbil från Sydney till Brisbane. Vi besökte mer kända orter längs Australiens fantastiskt vackra östkust och det mer okända inlandet i södra Queensland.

Efter en vecka i Sydney utan bil hämtar vi vår hyrbil vid flygplatsen. Fint vårväder när vi lämnar storstaden över den berömda Harbour Bridge längs motorväg M1. Längs vägen ser vi under dagen – tyvärr – en handfull döda kängurur. Vägen växlar mellan att vara motorväg (M1), fyrfilig landsväg (A1) och tvåfilig landsväg. Bra vägar med lite trafik utanför Sydney gör resan riktigt angenäm. Vänstertrafik är vi vana vid efter tre veckor med hyrbil på Nya Zeeland.

Dagens etappmål är Port Macquarie som ligger 38 mil norrut längs kusten. Det är en vackert belägen och trevlig stad. Vi bor tre nätter på ett typiskt motell med eget kök och möjlighet att använda den gemensamma utomhusgrillen. Strandpromenaden är fin men höjdpunkterna här är Koala Hospital

(gratis inträde!), som tar hand om skadade och sjuka koalor, och Bilabong Zoo med bland annat jättegulliga (friska) koalor och små kängurur (wallabies)!

Nästa anhalt är Yamba som ligger ytterligare 30 mil norrut. Här finns mycket vackra stränder. De flesta oövakade och helt tomma på människor och byggnader. Stora vågor och många surfare men väldigt få badande eftersom det fortfarande är ganska svalt så här på våren och många farliga strömmar i havet. En härlig chillout-stämning i staden med många pensionärer som har sökt sig hit över vintern från de svalare delarna i södra Australien. Vi stannar tre nätter på ett fräscht hotell med pool. Vi gör en utflykt till den lilla byn Angourie med fina villor och ännu mer klippor och sandstränder.

Det är drygt 12 mil från Yamba till Byron Bay. Vi försätter först på den stora A1-vägen och vid Ballina tar vi den mindre – och oerhört vackra! – kustvägen via Lennox Head till den camping, strax söder om Byron Bay centrum, där vi ska bo (återigen i tre nätter). Vi hyr en liten stuga med eget kök och på campingen finns gemensam grill och liten pool. Våra förväntningar på Byron Bay är mycket höga. Detta sägs vara Australiens "chillout-centrum", en plats där "post hipster-eran" har inletts. Staden ligger vackert. Stränderna är kanonfina och utsikten från kullen med fyrtor-net är femstjärnig! Här ser vi också många som badar i havet.

*Våra förväntningar på Byron Bay är mycket höga.
Detta sägs vara Australiens "chillout-centrum",
en plats där "post hipster-eran" har inletts.*

Här finns ett överflöd av trendiga caféer och barer med egna mikrobryggerier och andra matställen men också en känsla av att massturismen är på ingående.

Jag får, som förstagångsresenär till Australien, ett intryck av att Byron Bay var ännu "coolare" för 10-15 år sedan. Men fint väder här och temperaturen stiger ju längre norrut vi kommer – 20 till 25 grader de dagar vi är här.

Det är bara 7 mil från Byron Bay till Gold Coast men här hamnar vi i en helt annan värld. På Guldkusten finns sedan länge ren mass-turism och det känns lite som Costa del Sol i södra Spanien. Vi gillar Costa del Sol och på Guldkusten möts vi av rent sommarväder, drygt 25 grader de dagar vi stannar här. Mest sol men en och annan regnskur. Man måste inte besöka alla nöjes- och äventyrsparker eller kommersiella shoppingcentra som finns här om man inte vill. Vi väljer att bo fyra nätter i Coolangatta i södra delen av Guldkusten. Här är konkurrensen hård och priserna låga. För drygt 700 kr bor vi i ett rum med stor balkong och utsikt på ett fint hotell med utomhus- och inomhuspool samt jacuzzi. Coolangatta ligger i sydligaste Queensland och är sammanväxt med tvillingstaden Tweed Heads i New South Wales. Vårt hotell ligger vid Griffith Street som bildar gräns mellan de båda delstaterna. Vi noterar de olika tidszonerna. Queensland ligger en timme efter New South Wales, så när klockan är 9 på ena sidan gatan så är hon bara 8 på den andra sidan. Vi gör bilutflykter längs Guldkusten och besöker bland annat Surfers Paradise och Australiens fjärde största Mall i Broadbeach. Här är 24 grader i havet och vi badar en hel del och solar vid poolen. Speciellt på kvällen är det många glada surfare i vågorna vid Coolangatta.

Sedan lämnar vi de mer kända orterna och åker 12 mil in i landet till den lilla staden Boonah. Jag trodde att landskapet i inlandet skulle vara torrt och brunt, men istället möts vi av ett svindlande vackert grönt landskap med fält, skogar och berg. I Boonah bor vi fem nätter hos min frus kusin Kalle och hans fru Lindy. De tar med oss på utflykter varje dag i sin bil. Vi ser Queen Mary Falls, ett vackert vattenfall. När vi äter lunch på ett café i närheten träffar vi på papegojor. Vi besöker även storstaden Brisbane som ger ett rent, modernt och mycket trevligt intryck och en by i Tamborine Mountains med klockaffärer (tyska invandrare), gallerier och caféer. De sista dagarna i Boonah stiger värmen till över 32 grader. Vi svalkar oss i den kommunala poolen. En absolut höjdpunkt blev en kväll då vi träffade på en grupp stora kängurur i en skog strax utanför staden. Efter dessa fina dagar i Boonah körde vi hyrbilen till Brisbane Airport och tog flyget till Perth. ★

AUSTRALIAN EVENTS & FESTIVALS 2018

Each year Australia puts on an impressive line-up of festivals and events that shines the spotlight on the country's passion for arts, music, food and wine, sport, nature and our beach lifestyle. Here's a snapshot of what you can experience when visiting Australia.

APRIL

ANZAC DAY NATIONAL

25 Apr | awm.gov.au

AUSTRALIAN RUNNING FESTIVAL ACT

14 to 15 Apr | runningfestival.com.au

ORANGE F.O.O.D WEEK NSW

6 to 15 Apr | orangefoodweek.com.au

SYDNEY COMEDY FESTIVAL NSW

23 Apr to 20 May | sydneycomedyfest.com.au

BYRON BAY BLUESFEST NSW

29 Mar to 2 Apr | bluesfest.com.au

MELBOURNE INTERNATIONAL COMEDY FESTIVAL VIC

28 Mar to 22 Apr | comedyfestival.com.au

RIP CURL PRO BELLS BEACH VIC

29 Mar to 8 Apr | ripcurl.com.au

TJUNGU FESTIVAL NT

26 to 29 Apr | ayersrockresort.com.au/events

BLEACH* FESTIVAL QLD

28 Mar to 15 Apr | bleachfestival.com.au

FESTIVAL 2018 QLD

4 to 15 Apr | gc2018.com.au/festival2018

GOLD COAST 2018 COMMONWEALTH GAMES QLD

4 to 15 Apr | gc2018.com

SILVER RAVEN FESTIVAL SA

7 Apr | silverravenfestival.com

TASTING AUSTRALIA SA

13 to 22 Apr | tastingaustralia.com.au

TARGA TASMANIA TAS

16 to 21 Apr | targa.com.au

MARGARET RIVER PRO WA

11 to 22 Apr | aspworldtour.com

STAIRCASE TO THE MOON WA

australiasnorthwest.com/events/staircase-to-the-moon-2018

Above: Vivid Sydney 2017 – Sydney, © Destination NSW
Below: Bleach* Festival – Queensland, © Lamp Photography

Tasting Australia – Adelaide, © South Australian Tourism Commission

MAY

AUSSIE WINE MONTH NATIONAL

1 to 30 May | aussiewinemonth.com

MERCEDES-BENZ FASHION WEEK AUSTRALIA NSW

May | mbfashionweek.com/Australia

HEAD ON PHOTO FESTIVAL NSW

5 to 28 May | headon.com.au

VIVID SYDNEY NSW

26 May to 16 June | vividssydney.com

GRAMPIANS GRAPE ESCAPE VIC

5 to 6 May | grampiansgrapeescape.com.au

GOOD BEER WEEK VIC

11 to 20 May | goodbeerweek.com.au

GREAT OCEAN ROAD MARATHON VIC

19 to 20 May | greatoceanroadmarathon.com.au

HIGH COUNTRY HARVEST FESTIVAL VIC

May | highcountryharvest.com.au

BASS IN THE GRASS NT

May | bassinthegrass.com.au

ULURU CAMEL CUP NT

25 to 26 May | ulurucamelcup.com.au

BLUES ON BROADBEACH MUSIC FESTIVAL QLD

17 to 20 May | bluesonbroadbeach.com

NOOSA FOOD & WINE FESTIVAL QLD

17 to 20 May | noosafoodandwine.com.au

CLARE VALLEY GOURMET WEEKEND SA

18 to 21 May | clarevalleywinemakers.com.au

ARGYLE DIAMONDS ORD VALLEY MUSTER WA

May | ordvalleymuster.com.au

PERTH SUPERSPRINT WA

4 to 6 May | supercars.com/perth

CABLE BEACH POLO WA

26 to 27 May | cablebeachpolo.com.au

JUNE

CANBERRA & CAPITAL REGION TRUFFLE FESTIVAL ACT

1 Jun to 31 Aug | trufflefestival.com.au

HUNTER VALLEY WINE AND FOOD MONTH NSW

1 to 30 Jun | winecountry.com.au

SYDNEY FILM FESTIVAL NSW

6 to 17 Jun | ssf.org.au

PEAK MUSIC FESTIVAL NSW

8 to 11 Jun | peakfestival.com.au

GOOD FOOD AND WINE SHOW MELBOURNE VIC

1 to 3 Jun | goodfoodshow.com.au/Melbourne

MELBOURNE INTERNATIONAL JAZZ FESTIVAL VIC

1 to 10 Jun | melbournejazz.com

MASTERWORKS FROM MOMO VIC

8 Jun to 7 Oct | ngv.vic.gov.au

ALICE SPRINGS BEANIE FESTIVAL NT

29 Jun to 2 Jul | beaniefest.org

BARUNGA FESTIVAL NT

8 to 10 Jun | barungafestival.com.au

CROWN BET DARWIN TRIPLE CROWN SUPERCARS NT

15 to 17 Jun | supercarsdarwin.com

GOLD COAST MARATHON QLD

30 Jun to 1 Jul | goldcoastmarathon.com.au

ADELAIDE CABARET FESTIVAL SA

8 to 23 Jun | adelaidecabaretfestival.com.au

MCLAREN VALE SEA AND VINES SA

9 to 11 Jun | seaandvines.com.au

DARK MOFO TAS

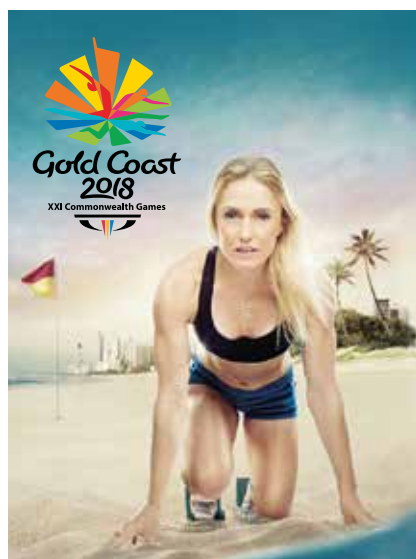
15 to 24 Jun | darkmofo.net.au

TRUFFLE KERFUDDLE SOUTHERN FOREST FOOD FESTIVAL WA

trufflekerfuffle.com.au

WILDFLOWERS SEASON STARTS IN NORTHERN WESTERN AUSTRALIA WA

Jun | westernaustralia.com/wildflowers

© Gold Coast 2018 Commonwealth Games

BÅTRESA TILL

I nummer 3, 2017, av Down Under började min berättelse om en båtresa från Southampton till Wellington på Nya Zeeland. I nummer 4, 2017 fortsatte min berättelse som bland annat handlar om när vi passerade Panamakanalen.

Ett par nyzeeländska killar med kunskap om maorikultur och musik startade en Maori Consort Group ombord. Jag tyckte det skulle vara intressant så jag bestämde mig för att gå med. Vi lärde oss action songs, stick games och även att svinga the pois. Inför ett framförande för passagerarna ett par dagar innan vi anlände till Nya Zeeland tillverkade vi våra scenkläder själva. Med säckväv, crepepapper, svart färg och en hel del kreativitet blev det ganska bra. Vi tillverkade också våra egna pois. Det tog tid att lära sig svinga dessa, men efter att ha övat ihärdigt lyckades jag lära mig att få dessa, med enhandsfattning, att svinga runt. Jag fick tillsammans med två andra tjejer stå främst tack vare detta. Ingen hade sett en blond maori förut men jag fick många positiva kommentarer och inte minst senare när jag kunde imponera på maorier jag senare kom att träffa på hotellen där vi jobbade.

Ända sedan småskolans läsebok och även Villervalle i Söderhavet, en bok av Bengt Danielsson som kom 1957, hade jag drömt om att en gång få uppleva Söderhavet på riktigt. Söndagen den andra december, tidigt på morgonen gled båten försiktigt in i Papeetes hamn på Tahiti. Nu fick jag äntligen se och uppleva Söderhavet på riktigt. Bedårande vackert och en polynesisks dansgrupp välkomnade oss i hamnen. Bastkjolar, hula hula dans, leis, vackra blommor och härliga rytmer. Exotiskt!!

Vad gör man då i Papeete? Jo, man tar sig så snabbt som möjligt till en härlig strand. Ljummet vatten, långgrund och ljuvlig sand. Här satt vi i vattnet i stället för att ligga och sola på stranden. Tyvärr var vårt besök där bara för en dag. Jag lovade mig själv att en gång åka tillbaka.

Ett par dagar senare kom vi till Cooköarna vars huvudö heter Rarotonga. Eftersom ön omgärdas av korallrev kunde vi inte komma in till hamn. Även här fick vi njuta av polynesisks rytmer. En dansgrupp på över 30 personer kom ombord och uppträdde för oss ute på däck. Rarotonga såg så inbjudande ut så jag lovade mig själv att en gång skulle jag åka dit. Ett löfte som jag infriade sjutton år senare, men då kom jag dit med flyg.

Text & Foto: Margot Garmelius

NYA ZEELAND

Någonstans längs vägen mellan Rarotonga och Auckland fick vi uppföra Maori Concert. Jag tror att förväntningarna var rätt lågt ställda bland övriga passagerare. Åtminstone bland våra yngre kompisar. Många hade underskattat de nyzeeländska killarnas musikaliska förmåga, kännedom om maorikultur och musik. Så även hela ensemblens förmåga att framföra detta med en musikalisk kvalitet som låg högt över vad alla kunde drömma om. Det blev dundersuccé! Kaptenen var så nöjd med vår insats att han bjöd på fria drinkar. Det blev mycket firande den natten som sedan blev ödesdiger eftersom vi lovat kaptenen att köra konserten en gång till för de äldre passagerarna som inte sett oss på kvällen. Dessvärre blev detta uppförande lika dåligt som uruppförandet var bra. På tok för mycket drinkar och för lite sömn.

Den 10 december anlände vi till Aucklands hamn. Det var med mycket blandade känslor eftersom vi haft så otroligt kul och träffat så många härliga människor som nu skulle lämna båten. Självklart var det helt underbart att sätta fötterna på nyzeeländsk mark för första gången. Vi blev mötta av släktingar till Lena som tog oss runt för att visa Auckland. Picknick lunch, bar-b-que och vi fick träffa många trevliga ungdomar. Den kvällen satt vi uppe och pratade länge och jag upptäckte att nymånen låg ner som en skål i stället för ett bakvänt C som vi var vana att se den.

Dessutom rann vattnet i tvättfatet motsols. Vi var på södra halvklotet!

Båten låg kvar i Aucklands hamn över natten och vi fortsatte mot Wellington sent nästa kväll. Dagen före Lucia var vi framme i Wellington och tid att packa våra resväskor och ta farväl av alla våra vänner som skulle fortsätta mot Melbourne och Sydney. Det var känsloladdat att säga hejdå. Inte visste jag då att jag 44 år senare fortfarande skulle ha kontakt med flera av vännerna både från Nya Zeeland och Australien. Många brev och resor har det blivit genom åren. Att vi bestämde att åka båt hela vägen var båda mycket nöjda med. Så nöjda att, när det blev dags att åka hem nästan två år senare, valde vi ett italienskt rederi som tog oss via Fiji, Tahiti, Acapulco, genom Panamakanalen över Atlanten vidare genom Gibraltar till Malaga, Malta, Sicilien och slutligen Neapel där vi lämnade båten med slutdestination Genova. Efter det åkte vi tåg genom Europa för att två och en halv månad senare anlända med tåg till vår hemstad. Att bli mötta av nära och kära där på stationen efter 22 månader var helt fantastiskt. Men det tog inte lång tid innan jag längtade bort igen. Reslusten har inte svalnat. Så länge jag kan vill jag återvända till den vackra ön down under. Jag skulle inte ha något emot att göra resan med båt på ålderns höst men då får det nog bli en jorden runt kryssning som tar tre månader. ★

ATT STUDERA I AUSTRALIEN

– Ett minne för livet

Text & Foto: Tina Bergqvist

Från Skåne till Adelaide

När jag började studera internationella relationer på Malmö högskola gjorde jag det av tre anledningar: Jag var trött på att jobba på ICA där jag jobbat i flera år och ville göra något annat, jag tilltalades av ämnena i världspolitiken och mänskliga rättigheter, och jag skulle kunna åka på en eller två utbyttestermener. Australien fanns i tanken redan när jag sökte till utbildningen. Jag kom in och började plugga.

Ju närmre utbyttestermenin närmade sig, desto mer stressad blev jag. Jag hade fått hjälp via Study Abroad att hitta ett passande universitet i Australien, men eftersom det var så länge sedan jag gått ut gymnasiet var inte mina gymnasiebetyg giltiga (jag var 30 när jag började plugga Down Under). Därför var jag tvungen att göra ett TOEFL-test (Test of English as a Foreign Language). Det var bara det att provet inte tog hänsyn till min hörselskada. Jag misslyckades på första testet och fick panik – biljetten var redan bokad, och jag hade bara ett försök till att lyckas för att komma iväg i tid. Så jag övade hemma så gott jag kunde. Tack och lov klarade jag mig andra gången, men jag var stressad för att studentvisumet inte hade hunnit bli beviljat!

Perth eller Adelaide?

Val av stad var inte helt självklart. Eftersom jag besökt Sydney, Brisbane och Guldkusten under mitt första besök 2005 var jag sugen på att testa någon annan stad. Det lutade åt Perth, men min kontaktperson på Study Abroad föreslog Adelaide och trodde det skulle passa mig bättre. Jag hade inte ens

övervägt Adelaide, men hennes prat om att kunna se delfiner när man går på strandpromenad och alla natursköna omgivningar och vingårdar fick mig på fall. Det slutgiltiga valet blev därför University of South Australia.

Adelaide

Jag landade i Adelaide 2013 ett par veckor innan studierna skulle börja, och checkade in på ett hostel, flyttade sedan till YHA, innan jag fick ett permanent boende cirka 25-30 minuter med buss från Adelaides centrum.

Innan studierna drar igång på allvar kan man roa sig med att gå på "Orientation week" på universitetet, där man kan testa olika aktiviteter och träffa andra studenter. Jag testade på några aktiviteter som var vid havet, och det var så kul! Vi fick bland annat springa i sanden och åka livräddningsbåt, och ta del av strandsäkerhet. Skolan anordnade även andra utflykter, såsom till Cleland Wildlife Park där man får träffa på koalor, kängurur och andra djur, och genom en av aboriginkurserna jag läste fanns möjligheten att åka på utflykt till Camp Coorong. Det var väldigt spännande att få ta del av ngarrindjeriaboriginernas historia och kultur. Vi var med på en speciell rökeremoni, besökte en konstupställning, fick prova på att fläta korgar och paddlade kanot. Vi gick även en naturvandring där vi fick veta mer om hur man använder växter till mat och att läka sår. Roligt och ett bra sätt att lära känna både den australienska kulturen och sina studiekamrater bättre.

Studier, kärlek och att studera med ett handikapp

Det som var tänkt att vara en termin blev snabbt förlängt till en termin till.

Ganska snart träffade jag nämligen kärleken. Vi läste två kurser tillsammans, båda om aboriginisk kultur. Det var det bästa året i mitt liv! Året gick alldeles för fort, och eftersom jag tyckte att UniSA:s lärare var mycket bättre än de på Malmö högskola var inte valet speciellt svårt – jag flyttade över mina betyg till UniSA istället. Dock var jag ändå tvungen att läsa där i två år till för att få min kandidatexamen. Inga problem, tack vare CSN. Det jag gillade med mitt universitet var det stora utbudet av intressanta kurser, även inom ramen för internationella relationer. Förutom flertalet kurser om aboriginernas historia, kultur och liv så läste jag bland annat kurser i australiensisk politik, internationell ekonomi, om krig och fred, italienska, hållbar global utveckling, om förlåtelse och att kunna gå vidare efter folkmord. Jag hade till och med en svenskättad lärare i en kurs om regionalism! Mycket svårt ämne, men det verkade som han fattade tycke för mig och jag förvånade mig själv med att få bättre betyg i ämnena här än jag fått i Sverige – trots min hörselskada. De var väldigt bra på att ge ”handikappservice”, vilket i mitt fall bestod av att någon satt och skrev ner alla föreläsningar ordagrant, som jag sedan fick till min studentmail. Fantastisk service och perfekt att plugga på inför tentor. I slutet av min studietid fick jag veta att jag var en ”high achieving student”, vilket innebar att jag fått bra betyg, vilket stärkte självförtroendet! Det var många långa timmar av svett och slit vill jag lova. Universitetsstudierna där är helt annorlunda än i Sverige, och svårighetsgraden ökar för varje år. I Sverige var jag van vid att läsa en kurs i taget med fyra delkurser, och en tenta i slutet av varje delkurs. I Australien läste jag tre eller fyra kurser parallellt, och hade jag otur kunde jag ha deadline på fyra tentor på samma vecka, till och med på samma dag. En stor skillnad var dock att det var många fler hemtentor än salstentor där, och om man hade ett bra skäl kunde man få deadline uppskjuten. En annan stor skillnad var att det var svårt att få till grupparbeten. Folk var inte så brydda om att passa tider och medan några få tog det på stort allvar lade andra inte ner något engagemang alls. En annan skillnad är att det är betydligt fler yngre studenter på australiensiska universitet än i Sverige. Många börjar studera vidare redan som 17-18-åringar. Låt inte det hindra dig om du, som jag, är lite äldre. Jag träffade på några som var äldre än mig också, och alla har något värdefullt att bidra med under seminarierna. Det var en väldigt internationell miljö och jag fick vänner från hela världen.

Dags för examen!

Själva examensceremonin var annorlunda. Alla studenter fick hyra examenskläder, inklusive en hatt. Därefter följde några timmar av tal från några av lärarna (som dagen till ära hade lustiga kläder på sig de också), och en efter en ropades vi upp utifrån vilken examen vi fick. När jag gick upp var jag rädd att jag skulle råka snubbla eller hälsa på fel sätt – vi var nämligen tvungna att röra vid den roliga hatten på ett speciellt sätt – men det gick bra och jag fick mitt fina diplom. Ett roligt minne för livet!

Att tänka på om du vill studera utomlands:

Terminerna är annorlunda i Australien och de är dessutom kortare om man studerar på universitet. Det är dyrt att studera, men du kan dryga ut CSN – lånet med jobb. Kolla upp vilka villkor som gäller för hur mycket du får jobba (du måste även skaffa ett tax file number).

Här kan du hitta boende:

- Kolla om universitetet eller colleget har boende, det ligger ofta centralt (i alla fall i Adelaide)
- Flatmates.com.au
- Easyroommates.com.au
- Craigslist.com.au

Hyran betalas vanligtvis varje eller varannan vecka. Se till att få ett kontrakt.

Gillar du att festa och träffa folk? Passa på att hänga med på ett ”pub crawl”/pubrunda som kan anordnas via ditt vandrарhem. Jag hängde med på en när jag fortfarande var ny i stan och träffade roliga människor och det var roligt att besöka ett gäng olika pubar. Drinkbiljetter och inträden brukar ingå för en viss summa. Som student får du en del saker billigare! Man kan åka buss till studentpriser, och även skaffa medlemskap på gym/träningsställen billigare.

Tänk på att vara ute i god tid med ansökan till skolan och visum. Ha en underbar resa, och passa på att se dig om i Australien (eller åk till Bali eller Nya Zeeland!) under tvåveckorsledigheten, eller det långa sommarlovet. ★

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Besök vår hemsida www.australien-nyazeeland.se
eller vår Facebook-sida www.facebook.com/ausnzfs
för aktuella föreläsningar, föreningsmöten och evenemang.

Skriv eller föreläs med Vänskapsföreningen

Vi söker både föreläsare och artikelförfattare till Down Under. Hör av dig om du kan tänka dig att dela med dig av dina upplevelser från Australien och Nya Zeeland. lars.wallin@australien-nyazeeland.se

Nya Zeeland världens minst korrumperade land

Nya Zeeland är världens minst korrumperade land, följt av Danmark och Finland på en tredjeplats. Finland delar tredjeplatsen med Norge och Schweiz. www.hbl.fi

Ed Kuepper Park

The Saints' Ed Kuepper has been honoured in Brisbane over the weekend with the opening of the Ed Kuepper Park. Located in Oxley, a local park has been renamed in dedication to Kuepper after more than 800 signatures were collected by local Maurice 'Moz' Murphy, as reported by The Guardian. themusic.com.au

Spektakulär djuphavsfångst från Australien

Ödlefiskar, självlysande hajar och fiskar utan ansikte är några av de fynd som forskarna fann i den trål som i somras drogs upp från Australiens djuphav. I veckan startade analysen av fångsten i CSIRO:s labb på Tasmanien. www.fiskejournalen.se

8 000 vithajar utanför Australien

Vetenskapsmännen och vetenskapskvinnorna vid Australiens forskningsorgan CSIRO tog sannolikt inte hänsyn till landets hajrädda när de räknade på hur många vithajar som simmar längs med kusterna. tt.se

Australien inför sexförbud för ministrar

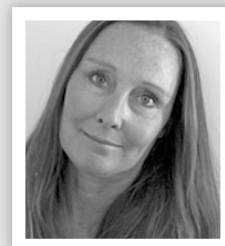
Australiens premiärminister Malcolm Turnbull har infört ett förbud mot sex mellan ministrar och deras anställda. Förbudet kommer efter att en kvinna som arbetat för landets vice premiärminister, Barnaby Joyce, blivit gravid med hans barn. tt.se

Australienresor tipsar!

Australia in style. Detta är resan för dig om önskar det allra bästa, både när det gäller upplevelser och boende. Bo på några av Australiens mest unika resorter, inklusive Longitude 131 i Ayers Rock och Southern Ocean Lodge på Kangaroo Island. Dagarna är fyllda av upplevelser. Se Twelve Apostles och Great Ocean Road från en helikopter, smaka på lokalproducerat vin på vackra Mornington Peninsula, ät middag under stjärnorna i Ayers Rock och utforska det rika djurlivet på Kangaroo Island. Pris per person när två reser tillsammans från 99 500 kr. www.australienresor.se

My Planet tipsar!

Skräddarsydda resor med MyPlanet. Världen är fylld av fantastiska platser - platser som förvånar, förundrar och förtrollar. Undangömda upplevelser och bortglömda områden, som bara väntar på att bli utforskade. När vardagens ekorrhjul snurrar för fort och måstena blir för många, det är då tankarna och längtan efter frihet och nya, okända platser kommer krypande. Ta hjälp av oss, så öppnar vi världen för dig. www.myplanet.se

Åsa Duffy

föreningsambassadör på Nya Zeeland

Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Auckland, Nya Zeeland.

Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Åsa. duffy.asa@gmail.com

Welcome to New Zealand

www.tourismnewzealand.com

Tourism Australia

www.tourism.australia.com

New Zealand

www.newzealand.com/us

Welcome to Australia

www.australia.com/en

ÄLDREVÅRD

-hur tar man hand om sina äldre på Nya Zeeland?

Text: Åsa Duffy

På Nya Zeeland finns en väl utformad hälsostrategi för äldre. Den bygger på att ge människor en möjlighet att fatta välgrundade beslut när de blir äldre genom att ge dem information om vilka vårdalternativ som finns. Myndigheterna på Nya Zeeland ska ha som riktmärke att planera olika hälsovårdstjänster och stödprogram med de äldre i åtanke. I strategin ingår också att det inte ska finnas några onödiga förseningar när det gäller tillgången på rätt vård och att det är viktigt att främja ett hälsosamt boende för äldre. Utvecklingen på Nya Zeeland har blivit att man utgår från familjens behov och erbjuder mer flexibla tjänster, både när det handlar om sjukvård i hemmet och på äldreboenden. Landet är indelat i tjugo distrikt där en hälsokommitté utför en behovsbedömning och ordnar de tjänster som krävs för varje enskild individ. Dessa kommittéer har minskat antalet äldre som behöver placeras i äldreboenden genom att se till att det nu finns mer "hemma-tjänster" tillgängliga. De som har behov av äldreboenden har ett brett utbud att välja bland där det också ingår aktiviteter och egna sjukhuskliniker. De som måste vara på äldreboenden kan också få ekonomiskt stöd baserat på individens personliga förhållanden som inkomst och besparingar. De senaste årens ekonomiska problem på Nya Zeeland har gjort att det blivit vissa åtstramningar där vårdhemssektorn har drabbats hårt. Ett antal vårdhem har sålts och i vissa områden finns det inga bostadshushåll. Detta löser man nu genom att främja hemsjukvård. De flesta vårdfaciliteter i Nya Zeeland är privata men får statliga subventioner. Dessa är relativt låga i förhållande till vårdkostnaderna och under de senaste åren har det skett en betydande ökning av kostnaden för att anställa personal. Det finns också oro för framtiden för äldreomsorg i Nya Zeeland, eftersom det förväntas att vissa bostadsvårdare inte kommer att expandera sina befintliga anläggningar under de närmaste åren. Regeringen har lovat mer finansiering för äldreomsorgssektorn under de närmaste åren för att lätta på problemet såväl som att fokusera på äldreomsorg i allmänhet.

Age Care Association

New Zealand Aged Care Association är en organisation som opererar nationellt och övervakar många bostadsomsorgstjänster för äldre. Dessa inkluderar bostadsvård, såsom vilolägenheter, sjukhus och specialisttjänster som demensvård. Denna organisation övervakar för närvarande över 80 procent av de boendeantern som finns tillgängliga. Organisationen drivs av en styrelse av valda tjänstemän, som alla har lång erfarenhet av äldreomsorg och det finns 12 kontor i hela landet. Standarden för vård inom vårdhem är generellt mycket bra. All personal måste vara kvalificerad och erfaren och de flesta av dem som har bostadsvård kommer att ha eget rum och badrum med gemensamma restauranger och fritidsfaciliteter.

Sjukvård för äldre

Nya Zeelands hälsovårdssystem anses allmänt som ett av de bästa i OECD-länderna och paradoxalt nog det billigaste. Detta innebär framför allt att lönerna till de som arbetar inom äldre vården är extremt låga. Det oror många då man menar att kvaliteten inte blir den bästa. Efter över 20 år av aktiviteter till stöd för lika lön för lika arbete från olika kvinnoorganisationer, samhällsgrupper och fackföreningar trädde en ny lag i kraft 2017. Lagen innebär att en löneförhöjning antligen kommit till stånd och detta har också satt fingret på det undervärderade arbetet som vårdpersonal utför. Detta på-

verkar över 55 000 anställda inom vården, mest kvinnor. Avtalet beräknas kosta mer än 500 miljoner dollar årligen när det är fullt implementerat inom de närmaste fem åren.

På Nya Zeeland har alla har rätt till ett brett utbud av gratis och statligt subventionerad sjukvård, inklusive sjukhus- och sjukvårdstjänster, sjukhusvård och akuttkliniker. Regeringen finansierar också subventioner för besök till den lokala läkaren och recept för småbarn, personer som behöver frekvent sjukvård och läginkomsttagare. Läkare arbetar som privata utövare i Nya Zeeland och du kan välja läkare eller sjukhus som du föredrar. De flesta läkare är privata utövare och kan sätta sina egna avgifter. Kostnaden för ett läkarbesök varierar mellan 200 kronor och 350 kronor. De flesta vuxna betalar hela kostnaden för att besöka läkaren medan barn och ungdomar över 6 år betalar 120 kronor. Människor som ofta besöker läkaren eller som behöver många läkemedel kan få subventioner för att hjälpa till med kostnaderna när de har gjort ett visst antal besök till sin läkare eller köpt en viss mängd läkemedel. Om man har låg inkomst kan man också vara berättigad till ett "gemenskapsservicekort". Detta ger människor tillgång till subventionerade läkarbesök och läkemedel samt gratis hembaserat stöd för personer med funktionshinder. Om man skadar sig på jobbet, hemma, i bilen, utövar sport eller gör någon annan aktivitet, hjälper ett statligt olycksersättningsprogram (ACC) till att betala för sjukhus, läkare, sjukgymnast eller någon specialbehandling. Om skadan är allvarlig kommer betalning också att ske för att kompensera förlusten av löner. Detta undanröjer behovet av att människor söker rättgång genom domstolarna om de blir skadade genom andras handlingar.

Pension

Nya Zeeland har ett pensionssystem som liknar det i Australien och Kanada. Nya Zeelands Superannuation (NZ Super) är en statlig garanterad pension som betalas till Kiwis över 65 år. NZ Super är samma för alla oavsett hur mycket man tjänar genom betalt arbete, besparingar och andra tillgångar de äger eller vilka skatter de har betalat. Om man är ensamstående blir detta cirka 120 000 kronor per år. Ett gift par får totalt cirka 180 000 kronor. Därför introducerades Kiwisaver 2007.

KiwiSaver är ett frivilligt baserat besparingssystem som upprättats av regeringen för att hjälpa Nya Zeelanders att spara för sin pensionering. Man kan välja att bidra med 3, 4 eller 8 procent av bruttolönen till ett sk KiwiSaver-konto. Ens arbetsgivare måste också bidra - minst 3 procent av bruttolönen.

Framtiden

De politiska partierna är alla av den åsikten att låta äldre nyzeeländare få åldras med respekt och värdighet. Genom att stödja och låta äldre få stanna kvar i sina egna hem som möjligt. Detta sker med mer integrerade stödtjänster och en satsning på finansierad utbildning för dem som arbetar inom hemtjänsten.

Att få tid hos en läkare, få rätt vård och behandling och därefter hjälp i hemmet fungerar relativt bra på Nya Zeeland. Hur välfungerande ett land är sägs ibland kunna vara mätbart med hur man hanterar sina äldre – och även om det finns mer att önska ligger Nya Zeeland väldigt bra till. ★

VISIT PACIFIC 2018 + 25-ÅRS JUBILEUM

Text & Foto: Lars Wallin

Vi inleder med ett stort grattis till Tour Pacific som i år firar 25-års jubileum, sedan ytterligare ett grattis och stort tack för resemässan som inte kan beskrivas som något annat än en succé.

Den 3 mars i ett vinterklätt Malmö arrangerades för andra året i rad resemässan Visit Pacific för alla oss som älskar Söderhavet och Down Under. Kombinationen med cirka 30 utställare och 30 föredrag som ingår i entrébiljetten lockade återigen storpublik till det vackra Clarion Hotel & Congress Malmö Live.

Den första mässan i februari 2017 var mycket lyckad för arrangören Tour Pacific och bemöttes med många lovord från de då cirka 300 besökarna och utställare av resmål och produkter från Oceaniens länder. Något Australiska Nyzeeländska Vänkskapsföreningen som var på plats med monter och föreläsning både instämmer och intygar, det var en mäsas värd alla lovord. Att Sverige har fått en resemässa nischad med fokus på vår förenings destinationer och länder är helt fantastiskt. Företagets vd Lars Jönsson förklarar: "Som Sveriges ledande arrangör till denna del av världen vill vi inspirera svenskarna att redan på hemmaplan få en känsla för dessa fantastiska resmål. Tillsammans med våra samarbetspartners bjuder vi in till att under en dag få en försmak av vad länderna kan erbjuda, lyssna på föredrag och träffa representanter från turistbyråer och leverantörer. Det kommer också att finnas möjlighet att boka tid med någon av våra egna reseexperter och planera en framtida resa."

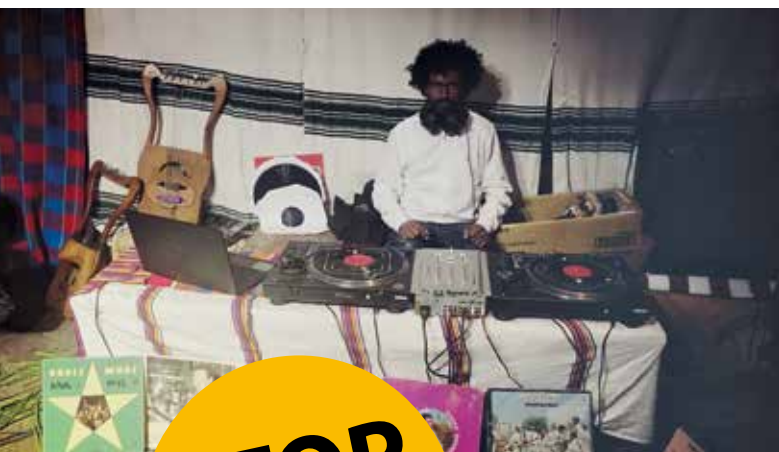
Extra kul i år var att det fanns ännu fler utställare från Australien som till exempel landets egen turistbyrå Tourism Australia, kryssningsföretaget True Norths som erbjuder äventyrliga expeditioner och Coral Expeditions som bland annat presenterar kryssningar i Stora Barriärrevet. Vad vore en mäsas utan tävlingar. En lycklig vinnare vann på plats en flygresor med Qantas till Australien med stopp på vägen i Singapore, besök i Sydney, Adelaide och Perth! Söderhavets exotiska öar fanns också på plats med monter och personal såsom exempelvis Fiji, Samoa, Papua Nya Guinea, Vanuatu och Cooköarna som även erbjöd egna föredrag. Vi ser redan fram emot nästa Visit Pacific då det kommer att firas jubileum igen, Australiska Vänkskapsföreningen fyller 50 år 1969 -2019. Vi ses! ★

FÖREDRAGSPROGRAMMET VISIT PACIFIC 2018:

- 10.30-11.00 Cooköarna - charmtigt och småskaligt i Söderhavet [Eng](#)
- 10.30-11.00 Bila på Nya Zeeland [Sv](#)
- 10.40-11.10 South Australia - Wildlife, Outback and Wines! [Eng](#)
- 10.50-11.20 True North - äventyrliga och exklusiva kryssningsexpeditioner [Eng](#)
- 11.20-11.50 Fiji - enastående övärld med världens gladaste befolkning [Eng](#)
- 11.20-11.50 Tour Pacifics rundresor med svensk färdledare [Sv](#)
- 11.30-12.00 Aboriginkultur och nationalparker i Northern Territory [Eng](#)
- 11.40-12.10 Singapore Airlines och roadtrip på Nya Zeeland [Sv](#)
- 12.00-12.30 Papua Nya Guinea - enastående natur och uråldrig kultur [Eng](#)
- 12.00-12.30 Franska Polynesien - polynesisisk kultur och skönhet [Sv](#)
- 12.10-12.40 Tourism Australia - Your perfect aussie adventure [Eng](#)
- 12.20-12.50 Coral Expeditions - kryssningar vid barriärrevet, Tasmanien och Kimberleys [Eng](#)
- 12.50-13.20 Cooköarna - charmtigt och småskaligt i Söderhavet [Eng](#)
- 12.50-13.20 Aboriginernas instrument didjeridu [Sv](#)
- 13.00-13.30 Queensland - barriärrev, regnskog och paradisstränder [Eng](#)
- 13.10-13.40 Guidade bussresor och spännande utflykter i Nya Zeeland [Eng](#)
- 13.40-14.10 Samoa - Polynesiens vaggas [Eng](#)
- 13.40-14.10 Tour Pacifics rundresor med svensk färdledare [Sv](#)
- 13.50-14.20 Australiens solkust - Sunshine Coast, Queensland [Eng](#)
- 14.00-14.30 True North - äventyrliga och exklusiva kryssningsexpeditioner [Eng](#)
- 14.30-15.00 Fiji - enastående övärld med världens gladaste befolkning [Eng](#)
- 14.30-15.00 Härliga guldkorn i Sydney med omnejd [Sv](#)
- 14.40-15.10 Orörd natur och det färgstarka Kimberleys i västra Australien [Eng](#)
- 14.50-15.20 Guidade bussresor och spännande utflykter i Australien [Eng](#)
- 15.20-15.50 Vanuatu - äkta söderhavskultur och dramatisk natur [Eng](#)
- 15.30-16.00 Road trips från Melbourne [Eng](#)

UTSTÄLLARE VISIT PACIFIC 2018:

1. Tahiti Tours	9. Tourism Australia	17. Crown Hotels
2. Tourism Papua New Guinea	10. Qantas Airways	17. Sydney Opera House
3. Vanuatu Tourism	11. Western Australia	17. Thala Beach Nature Reserve
4. Samoa Tourism Authority	11. Lizard Island	18. Coral Expeditions
5. Cook Islands Tourism	11. Kings Canyon Resort	19. Apollo Motorhome Holidays
5. Island Hopper Vacations	11. El Questro Wilderness Park	20. AAT Kings
6. Tourism Fiji	11. Meridian Port Douglas	21. True North
6. Ahura Resorts	12. Tourism and Events Queensland	22. Qatar Airways
6. Yasawa Island Resort	13. Visit Sunshine Coast	23. Singapore Airlines
7. Tour Pacific	14. South Australian Tourism Commission	24. Air Tahiti Nui
7. ATS Pacific	15. Tourism Northern Territory	25. Australiska Nyzeeländska Vänkskapsföreningen
8. Emirates	16. Visit Victoria	

ETIOPIEN

Varför inte göra ett spännande stop over där allting en gång började. Här är vaggan inte bara för mänskligheten, kaffet och urgamla traditioner, det var här våra förfäders allra första resa startade.

Att krydda resan med annorlunda stop overs är något jag varmt kan rekommendera. Kanske har du gjort resan till Australien och Nya Zeeland många gånger och vill uppleva något nytt på väg Down Under. Om du gillar att resa så varför inte ett besök dit resandet en gång i tiden startade. Det var här från Afrikas horn som den första gruppen människor en gång i tiden tog sig över sundet till Jemen och därefter vidare ut i världen. Du kan alltid be din resebyrå om hjälp med att pussla ihop flighterna.

Addis Ababa som kan översättas till "Nya blomman" är inte bara Etiopiens utan även något av Afrikas huvudstad. Här finns bland annat den afrikanska unionens högkvarter. En bra start på vistelsen i Addis kan vara att besöka National Museum of Ethiopia på King George VI St i området Arat Kilo. Deras utställning om Lucy och människan ursprung är fascinerande. Staden ligger på 2 355 meters höjd över havet och har cirka 3 miljoner invånare. Etiopien har cirka 102 miljoner invånare.

Efter mellanlandning i Istanbul landade vi vid midnatt på den internationella flygplatsen Bole i Addis. Det går direktflyg från Stockholm. Vi hade lyssnat på vår läkares råd inför resan och tagit de vaccin som rekommenderas, hepatit A – B, kolera, stelkramp och gula febern. Skydd

mot malaria behövs endast om man ska resa utanför Addis Ababa. Tänk på att det är krav på att ha med intyget om att du tagit vaccin mot gula febern. Det krävs visum för att besöka Etiopien, något man kan få i förväg via ambassaden i Stockholm, men det fungerar lika lätt att fylla i en blankett som man lämnar in vid gränskontrollen på flygplatsen i Addis. Du bör ha förbokat hotell så att du kan fylla i adress var du ska bo och kontaktinformation, telefonnummer. Det är även en avgift på 50 US dollar som ska betalas kontant i samband med att ditt visum och pass stämplas.

Som på vilken modern flygplats som helst finns det gott om taxibilar redo att transportera dig till centrum. För egen del väntade delar av familjen, jag är gift med en etiopisk kvinna, och min skjuts fanns redan på plats. I nattmörket försökte jag ta in vad som passerade utanför bilfönstret, det här var mitt första besök i Etiopien. Resan gick mot stadsdelen Shiromeda där vi hann passera den välbevakade amerikanska ambassaden och svenska kyrkan innan vi vek av och in bland de små husen med lerväggar och plåttak. Ska jag jämföra med något så var det inte helt olik de aboriginska samhällen som jag besökt i Arnhem Land NT, enkla hus med stora familjer, dock betydligt mer tätbebyggt. Jag välkomnades med en av Etiopiens stora gåvor till mänskligheten, "Buna" kaffeceremoni. Den utförs oftast av kvinnorna i huset och består av rostning av bönorna i en liten stekpanna. Dofterna som sprids är magiska, varpå kaffebönorna krossas/mals och blandas ned i vattnet i den traditionella kaffekannan "Jebena". Blir du inbjuden på kaffe i Etiopien så kräver traditionen att man dricker tre koppar, den första kallas "Abol", den andra "Tona" och den tredje "Baraka". Samtalen under kaffedrickandet handlade förutom hur resan hade gått även om vad jag hade för förväntningar och vad jag ville se och besöka i Addis. De beklagade att jag precis missat deras nyårsafton som ägde rum den 11 september.

– STOP OVER I MÄNSKLIGHETENS VAGGA

Text & Foto: Lars Wallin

Den etiopiska kalendern har 13 månader och varje månad har 30 dagar förutom årets sista som har fem dagar och kallas Pagum. I år är det 2011 enligt etiopisk kalender. Många rekommenderar just september som en bra månad att besöka Etiopien, regnperioden är över och det är lite av vårkänslor i staden. Området Shiromeda som vi bodde i är mest känt för sina marknader med traditionella kläder. Gatubilden i Shiromeda är fylld av människor, marknadsstånd, försäljare, tiggare, taxibilar, åsnor, getter, tuppar, grönsaksstånd, dofter och barer. På de små restaurangerna sitter lokalbefolkningen och avnjuter rätt kött som serveras med den starka dip-såsen mitmita.

Jag slår mig ner på en enkel uteservering med en kall öl och försöker ta in och samla intrycken som sköljer över mig. Det är omvälvande med alla intryck, fattigdomen och vardagens mödor är på något sätt både smutsigt och vackert. Det finns en genorisitet, stolthet och värme oavsett rik eller fattig. Grannar, vänner och släkt kikar in på kaffe, det hälsas hjärtligt på gatorna och det känns som om det är folk överallt. Etiopien bjuder på så mycket upplevelser och intryck att det är svårt att beskriva. Den legendariska klubben Fendika Cultural Center beläget på Zewditu Street i stadsdelen Kazanchis ett måste. Ägaren Melaku Belay som tog över Fendika 2008, och året därpå startade gruppen Ethicolor är trots sin unga ålder även något av en legend och har uppträtt över hela världen. Nya artister såväl som gamla stjärnor gästar regelbundet klubben och den andra fredagen i varje månad uppträder Melaku med sin grupp Ethicolor.

För den som vill sola och bada i Addis är det swimmingpool som gäller. Vi provade både Sheratons vackra poolområde på Taitu Street samt det lika vackra Hilton på Menelik II Ave. Priset är 150 birr per person. Båda är väl

värda att besöka. Vi spenderade även en vecka på det trevliga hotellet Soramba på Belay Zeleke road nära Minelik Square. När det kommer till shopping så är priserna, med svenska jämförelser, väldigt låga. Ett besök på restaurang med tvårätters för två personer inklusive vin kostar cirka 200 kronor. Addis är väldigt modeinriktat och erbjuder bra shoppingmöjligheter. Ett favoritställe som vi regelbundet återkom till är restaurangen Romina i Arat Kilo. Här serveras allt från pizza till traditionell etiopisk mat av hög kvalitet.

Restaurangen The HQ Irish Bar på Ethio-China Road vid Wongelawit Blg, Kasma Building är också värt ett besök. Restaurangen ligger lite svårupptäckt på sjätte våningen men är en oas för internationella affärsmän och ambassadspersonal. På tal om shopping så missa inte att besöka Merkato som grundades av Haile Selassie år 1920. År 1980 utsågs området till Etiopiens största torg/marknad. Har du inte provat Etiopiens nationalrätt Injera så är det ett måste. Injera bakas av sädeslaget teff och är ett traditionellt etiopiskt/eritreanskt pannkakslignande tunnbröd som äts i stort sett dagligen. Tillbehören är exempelvis en kött- eller grönsaksröra, min personliga favorit är den vegetariska bönbaserade såsen shiro. Injera äts traditionellt med höger hand, man river av en liten bit cirka 5 * 5 cm som man sedan plockar upp röran/såsen med. Om någon vid ditt bord säger "Gorsha" så betyder det att hen vill visa sin respekt och samtidigt mata dig. Det anses oartigt att säga nej tack. "Ay ameseginahehu" betyder nej tack på amhariska. Vill du upptäcka musik från Etiopien så rekommenderas skivsamlingen Ethiopiques bestående av legender från 1960 – 70 talet som Mulatu Astatke. Dagens stora superstjärna i Etiopien heter Teddy Afro vars musik man hör i princip överallt. Musiken och dansen är alltid närvarande i Etiopien. Ameseginahehu Ethiopia, vi ses snart igen. ★

STARTA STUDIECIRKEL OM AUSTRALISKT ELLER NYZEELÄNSKT VIN

Text & Foto: Lars Wallin

*I en studiecirkel om vin delar du kunskap och upplevelsen med andra.
Studiecirklar finns i en massa varianter, och ni bestämmer själva vad som passar er.*

Ni kan själva välja ämnen som exempelvis böcker, mat, film, musik. Väljer ni vin som ämne så är den vanligaste formen är att ni är en grupp som provar något rött eller vitt vin. Vad säger färgen, vad säger doften och vad säger slutligen smaken? Man diskuterar varifrån vinet kommer, vilken gård, årgång, druvor, tillverkning. Inför kommande träff väljer ni gemensamt ett nytt vin, område. Australiska Nyzeeländska Vänskapsföreningen samarbetar med Studieförbundet som finns representerade på de flesta orterna i Sverige. Studieförbundet hjälper er med allt det praktiska i hur man startar och lägger upp studiecirkeln och om ni behöver studiematerial.

Hur bildar man en cirkelgrupp?

Gå igenom din bekantskapskrets, vem kan vara intresserad? En studiecirkel i vin kan vara ett trevligt sätt att återknyta kontakten med gamla bekanta – eller hitta nya.

Hur många ska vi vara?

Mellan fyra och åtta är ett bra riktmärke (minst tre).

Vilket vin ska vi välja?

Ett vanligt sätt är att gå laget runt, så att var och en får välja ett vin inför varje träff. Andra fördjupar sig i vinets ursprung, tillverkning och druvor, väljer klassiker, vin från olika landsdelar eller kanske enbart rött eller vitt. Det är fritt fram att hitta på egna varianter för er cirkel!

När och var ska vi ses?

En tumregel är att ha så långt mellan träffarna så att alla hinner reflektera över och analysera upplevelsen. Vissa grupper växlar om att ses hemma hos varandra. Andra föredrar neutral mark, till exempel på en restaurang.

Vad ska vi prata om?

Var vinet gott eller dåligt? Allmänt tyckande är helt okej, men mer spännande blir det om ni fördjupar frågorna:

- Varför tyckte du att vinet var bra eller inte?
- Vilka känslor väckte vinet?
- Hur var smakerna – och vad doftade det?
- Vad tror ni tillverkaren vill säga med vinet?

Många vinkrutar börjar eller avslutar träffen med att varje deltagare betygssätter vinet. Ett bra sätt är att starta varje träff med en runda där var och en kort berättar om hur de upplevde vinet.

Kan vi göra något mer i cirkeln?

Gäster i cirkeln är ofta givande. Ni kan bjuda in vinkännare, vänner eller kritiker. Äter ni mat ihop kan ni kanske laga mat från vinets hemland. Ni får självklart prata om vad som helst, men att försöka fördjupa era samtal om vinet i stället för att hoppa till ett annat ämne brukar på sikt vara mer givande.

Vad ska vi tänka på innan vi börjar?

Det är bra om ni från start pratar lite om hur ni ska ha det i cirkeln. Vad händer om jag inte hunnit smaka på vinet, kan jag delta ändå? Hur ska vi ha det med vinvalet? Ska någon leda samtalen varje gång eller kanske ta reda på lite mer om vinskaparna? Även praktiska saker, som hur länge ni ska hålla på varje gång och hur ni gör med fika/mat kan vara bra att bestämma tillsammans.

Ta hjälp av Studieförbundet

Att samarbeta med Studieförbundet är en bra idé. Ni kan få praktisk hjälp med lokal, material och annat ni behöver. Studieförbundet kan även hjälpa er att komma igång om det känns trögt att ta initiativet själv.

Enkelt att starta studiecirkel

Att starta en cirkel i Studieförbundet är enkelt. Här är några grundregler:

- En studiecirkel ska ha minst tre deltagare, inklusive ledaren.
- En cirkelledare måste finnas men hans roll bestämmer ni själva.
- Deltagarna ska vara 13 år eller äldre.
- Ni har minst tre träffar och totalt minst nio studietimmar. Varje studietimme är 45 minuter.
- Cirkelledaren fyller i en närvarolista som lämnas till Studieförbundet, den är grunden för det offentliga stödet till studieförbunden.
- Musikkirklar på distans är möjligt. Genom Studieförbundet får ni tillgång till lärplattformen Learnify, där er cirkel kan få ett eget virtuellt rum. ★

www.studieförbundet.se

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via **www.australien-nyazeeland.se**

